

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 98. maddeleri gereğince ön görülen yasal süre içerisinde yazılı olarak cevaplanması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Türkan ELÇİ
İstanbul Milletvekili

Dijital medya platformlarının öneminin artmasıyla, yurttaşların bilgiye erişimi büyük ölçüde çevrimiçi kaynaklar üzerinden sağlanmaktadır. Ancak küresel teknoloji şirketlerinin aldığı kararlar, haber ekosistemini doğrudan etkilemektedir. Özellikle Google'ın arama motoru algoritmalarında yaptığı değişiklikler, büyük sermaye gruplarına bağlı medya kuruluşlarına avantaj sağlarken, bağımsız ve küçük ölçekli medya organlarının görünürlüğünü ciddi şekilde azaltmaktadır. Son dönemde, Google'ın "Keşfet" ve "Haberler" araçları üzerinden bağımsız medya sitelerine yönlendirilen okur trafiğinin %98 oranında azalması, bu etkinin en somut örneğidir. Bu durum bağımsız medya kuruluşlarının düşük trafik görmesi ve azalan gelirleriyle sonuçlanırken büyük sermaye gruplarına bağlı medya kuruluşlarının yüksek trafik görmesi ve artan gelirleriyle sonuçlanmakta ve medyada tekelleşme riskini doğurmaktadır. Okuyucu trafiğindeki düşüş, bağımsız medya kuruluşlarının Basın İlan Kurumu'nun reklam verilebilirlik kriterlerini karşılayamamasına yol açmakta ve mali baskıyı derinleştirmektedir.

Ekim 2024'te başlayan ve yaklaşık bir ay süren ilk ambargonun ardından, Ocak 2025 sonundan itibaren benzer bir durum yeniden yaşanmış, bağımsız medya kuruluşlarının görünürlüğü neredeyse tamamen ortadan kaldırılmıştır. Google'ın denetime tabi olmayan ve kendi ihtiyaçları doğrultusunda yaptığı trafik akışı değişiklikleri, medya kurumlarının görünürlüğünü etkilemekle kalmayıp, kamuoyunun habere erişimini de zorlaştırmaktadır. Türkiye'de son olarak Gazete Duvar, Google'ın algoritma değişikliklerinden kaynaklanan trafik kaybı ve gelir azalması nedeniyle yayın hayatına son vermek zorunda kaldığını açıklamıştır. Benzer şekilde, birçok bağımsız medya kuruluşu da ekonomik sürdürülebilirlik açısından büyük risklerle karşı karşıyadır. Dijital reklam gelirlerinin büyük çoğunluğu Google ve Meta gibi teknoloji devleri

tarafından kontrol edilmekte, algoritmaların şeffaf olmaması sebebiyle küçük ve bağımsız medya kuruluşları rekabet edemez hale gelmektedir.

Buna ek olarak, bağımsız medya kuruluşlarının Google Türkiye temsilciliğine yaptığı başvurulara herhangi bir açıklama yapılmaması ve muhatap bulunamaması, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin ihlal edildiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Google'ın son algoritma değişiklikleri sonucunda, bağımsız medya kuruluşlarının trafik kaybı ve reklam gelirlerindeki azalma konusunda hükümetiniz tarafından yapılan bir araştırma veya değerlendirme bulunmakta mıdır?
2. Bağımsız medya kuruluşlarının, Basın İlan Kurumu'nun reklam verilebilirlik kriterlerini karşılayamamasına neden olan trafik kaybı konusunda hükümetinizin herhangi bir düzenleme veya destek mekanizması oluşturma planı var mıdır?
3. Dijital medya platformlarının haber akışında belirleyici bir güç haline gelmesi göz önüne alındığında, medya çeşitliliğini korumak ve bağımsız haber kaynaklarının sürdürülebilirliğini sağlamak için hükümetinizin Google gibi şirketlerle yürüttüğü bir müzakere süreci var mıdır? Varsa ne aşamada?
4. Google Türkiye temsilciliğinin bağımsız medya kuruluşlarının başvurularına yanıt vermemesi, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri açısından ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Hükümetiniz, Google ve benzeri küresel teknoloji şirketlerinin Türkiye'deki medya ekosistemi üzerindeki etkilerini düzenlemek ve hesap verilebilirlik mekanizmaları oluşturmak adına herhangi bir yasal düzenleme planlamakta mıdır?
5. Google'ın Türkiye'de faaliyet gösteren bağımsız medya kuruluşlarına yönelik trafik akışını sınırlandırması ve bu kuruluşların muhatap bulunamaması konusunda hükümetiniz, şirketin Türkiye temsilciliği ile bir görüşme gerçekleştirmiş midir? Bu konuda nasıl bir adım atılması planlanmaktadır?